

KOLONOSKOPIA – ważne informacje

Co to jest kolonoskopia? Kolonoskopia jest to badanie jelita grubego giętym wziernikiem (endoskopem), który wprowadza się przez odbyt. W czasie badania można pobrać ze zmian chorobowych wycinki oraz usunąć polipy.

Badanie trwa około 15 – 45 minut, jednak na badanie w znieczuleniu proszę zarezerwować sobie przynajmniej trzy godziny.

Jakie powikłania mogą być związane z kolonoskopią? Powikłania związane z kolonoskopią są bardzo rzadkie, jednak nawet przy największej staranności nie można ich wykluczyć. Najpoważniejszym powikłaniem jest perforacja jelita (przebięcie ściany), które wymaga leczenia operacyjnego i może zagrażać życiu. Usuwanie polipów może być powikłane krwawieniem. Możliwe jest przeoczenie polipów i guzów nowotworowych. Kolonoskopia zmniejsza ryzyko raka jelita grubego, ale nie gwarantuje, że rak się nie rozwinie.

Czy badanie jest bolesne? Jeżeli badanie jest wykonywane bez znieczulenia to w czasie badania można odczuwać napięcie brzucha i wzdęcie jelit, spowodowane podawaniem powietrza do jelita grubego oraz przesuwaniem się endoskopu. Dolegliwości te są zwykle przejściowe i towarzyszą pokonywaniu zagięć jelita grubego przez endoskop, po czym się zmniejszają. Okolica odbytu będzie znieczulona żelem znieczulającym (lignokainą). Pobieranie wycinków oraz usuwanie polipów jest niebolesne. Niektórzy pacjenci, zwłaszcza cierpiący na przewlekłe dolegliwości bólowe ze strony jelit (zespół jelita drażliwego) lub po operacjach narządów jamy brzusznej, mogą gorzej tolerować badanie.

Informacje dla pacjentów wykonujących badanie w znieczuleniu ogólnym:

Dożylnie znieczulenie ogólne polega na podaniu leków nasennych, uspokajających i przeciwbólowych. Leki te powodują zniesienie bólu i lęku oraz ograniczenie świadomości. Podczas znieczulenia pacjent pozostaje stale pod nadzorem zespołu anestezjologicznego, który monitoruje pracę serca, oddech, ciśnienie i utlenowanie krwi. W czasie znieczulenia wszystkim pacjentom podaje się tlen. Powikłania związane ze znieczuleniem ogólnym występują rzadko, jednak nie można ich wykluczyć. Najczęstsze powikłania to nudności, wymioty, zawroty i bóle głowy, podanie leków poza żyłę (pęknięcie żyły), reakcja alergiczna na leki, zaburzenia czynności układu oddechowego i krążenia. Prawdopodobieństwo wystąpienia powikłań groźnych dla życia jest znikome.

Znieczulenie ogólne – prosimy o bezwzględne przestrzeganie poniższych zaleceń:

1. **Na badanie pacjent zgłasza się na czczo. Najpóźniej 4 godziny przed rozpoczęciem badania należy zakończyć przyjmowanie preparatu przeczyszczającego. Od tego momentu aby uniknąć zachłyśnięcia w czasie znieczulenia nie wolno nic pić ani jeść.**
2. **Na badanie w znieczuleniu ogólnym należy się zgłosić z dorosłą osobą, która będzie towarzyszyć przy powrocie do domu.**
3. Pacjenci chorujący na serce/ nadciśnienie przyjmują poranne leki jak najszybciej po przebudzeniu, popijając niewielką ilością wody.
4. W dniu badania nie należy palić tytoniu.
5. Na badanie należy zgłosić się bez makijażu twarzy, bez pomalowanych paznokci u rąk (każdy lakier uniemożliwia prawidłowe działanie monitora tętna) i bez biżuterii.
6. Na badanie należy zabrać ze sobą:
  - **dokumentację medyczną** np. karty wypisowe z leczenia szpitalnego, opisy wszystkich poprzednio wykonanych kolonoskopii, wynik EKG, echokardiografii, próby wysiłkowej (jeżeli były wykonywane). Pacjenci powinni dokładnie znać nazwy i dawki przyjmowanych leków lub posiadać ich spis,
  - **pisemną informację od lekarza rodzinnego o chorobach przewlekłych i przyjmowanych lekach,**
  - **aktualne (wykonane w ciągu ostatniego miesiąca) wyniki badania krwi: sód, potas, morfologia, glukoza,**
  - EKG (wykonać przed badaniem w gabinecie zabiegowym),
  - osoby wymagające okularów do czytania proszone są o zabranie ich ze sobą.
7. Na badanie w znieczuleniu ogólnym koniecznie należy zgłosić się około 30 minut przed wyznaczoną godziną badania.
8. Po znieczuleniu w ciągu 12 godzin pacjent może mieć w różnym stopniu upośledzona świadomość. Nie wolno w tym czasie: prowadzić pojazdów, obsługiwać maszyn i urządzeń mechanicznych i elektrycznych, podróżować samotnie, podejmować ważnych decyzji i podpisywać istotnych dokumentów, pić alkoholu.

Postępowanie po badaniu

Po badaniu w znieczuleniu pacjent pozostaje przez pewien czas w sali obserwacyjnej, następnie wraca do domu **wyłącznie pod opieką osoby pełnoletniej.**

Dla wszystkich pacjentów: przygotowanie jelita do kolonoskopii:

1. Doustne preparaty żelaza należy odstawić na tydzień przed badaniem.
2. Pacjenci chorzy na cukrzycę powinni skonsultować z lekarzem prowadzącym jak dawkować leki w dniu zabiegu – przyjmowanie doustnych leków przeciwcukrzycowych lub insuliny na własną rękę stwarza poważne ryzyko spadku poziomu cukru ze względu na brak posiłków.
3. Pacjenci przyjmujący leki wpływające na krzepnięcie krwi (Sintrom, Acenocumarol, Warfin, Areplex, Plavix, Xarelto, Pradaxa, Ticlid i inne) powinni przed badaniem skonsultować się z lekarzem prowadzącym i ustalić, jak dawkować leki w okresie badania. Przyjmowanie leków przeciwkrzepliwych nie jest przeciwwskazaniem do kolonoskopii, ale może uniemożliwiać usunięcie polipów. Acard (Polocard) można przyjmować jak zawsze.
4. Stałe leki, zwłaszcza w przypadku leczenia astmy, padaczki, chorób serca i nadciśnienia, należy przyjąć według zwykłego planu, również w dniu badania, popijając niewielką ilością wody.

Przygotowanie jelita do kolonoskopii:

Właściwe przygotowanie do kolonoskopii jest warunkiem bezpiecznego wykonania badania oraz wiarygodnej oceny przez lekarza jelita grubego. Należy dokładnie się dostosować do poniższych zaleceń, dotyczących przyjmowania leku przeczyszczającego, ponieważ jeżeli jelito nie jest dostatecznie oczyszczone, przeprowadzenie badania może być niemożliwe. Zbyt wczesne wypicie preparatu oczyszczającego lub wypicie częściowe skutkuje zwykle słabym przygotowaniem.

Przed badaniem trzeba kupić w aptece preparat specjalistyczny (FORTRANS, 4 saszetki lub inny – CitraFleet, Moviprep, Eziclen).

Na badanie proszę zabrać spodenki do kolonoskopii (można nabyć w recepcji Domu Medycznego) lub duży ręcznik do przykrycia.

Na 7 dni przed badaniem nie należy spożywać ziaren (mak, sezam, siemię lniane, pieczywo z ziarnami) i pestek (winogrona, truskawki).

Na 2 dni przed badaniem obowiązuje dieta ubogoresztkowa (bez warzyw, owoców, ciemnego pieczywa, kasz, tłustych wędlin).

Nie przyjmować doustnie olejów, w tym parafiny.

W dniu poprzedzającym badanie można zjeść śniadanie oraz ok. godz. 13.00-14.00 lekki posiłek - białe pieczywo, bulion, kisiel, szynka.

W tym dniu do wieczora można pić klarowne (także słodkie) napoje. Pacjenci cierpiący na zaparcia oraz jeżeli przy wcześniejszych kolonoskopiach jelito było słabo oczyszczone, muszą przyjąć rano 2 tabletki Bisacodylu.

Oczyszczanie jelita:

W przeddzień badania przygotować roztwór preparatu i wypić wieczorem (około godziny 20:00) stopniowo (1 szklanka co 15 minut) jeden z poniższych preparatów:

Fortrans – 2 saszetki rozpuścić w 2 litrach wody - w celu poprawy smaku można dodać sok z cytryny lub inny klarowny sok, np. jabłkowy).

lub **CitraFleet** 1 saszetka w 150 ml wody plus obowiązkowo dwa litry wody

lub **Moviprep** saszetki A i B w litrze wody plus obowiązkowo pół litra wody

lub **Eziclen** butelka leku w 500 ml wody plus obowiązkowo litr wody.

Następnie, w nocy lub nad ranem, 7 godzin przed wyznaczoną godziną badania, należy wypić drugą połowę roztworu

Fortrans - 2 saszetki rozpuszczone w 2 litrach wody lub innego preparatu w ilościach jak powyżej.

Picie roztworu należy zakończyć nie później niż 4 godziny przed badaniem!

W przypadku rezygnacji prosimy o telefoniczne odwołanie badania (tel. 58-763-94-34).

Na kolonoskopię proszę się zgłosić około 30 minut przed wyznaczoną godziną badania.

Proszę zabrać tę informację ze sobą.